

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **B.**, B., zast. J., advokátom, Z., proti odporcovi v 1. rade: **R.**, bytom Š., odporcovi v 2. rade: **I.**, bytom R., obaja zast. J., advokátkou, B., odporcovi v 3. rade: **M.**, bytom B., odporcovi v 4. rade: **I.**, W., obaja zast. J., advokátom, D., odporcovi v 5. rade: **I.**, bytom V., zast. M., advokátom, D., odporcovi v 6. rade: **I.**, bytom B., zast. M., advokátom, D., **o náhradu škody vo výške 15 878 282,45 Sk**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 30 Cb 71/01-238 zo dňa 20. 06. 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 30 Cb 71/01-238 zo dňa 20. 06. 2006 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd návrh zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi v 1. a 2. rade trovy konania vo výške 240 884,- Sk + 186 584,- Sk (427 468,- Sk) na účet ich právneho zástupcu, odporcovi v 3. a 4. rade trovy konania vo výške 212 238,- Sk + 169 921,60 Sk (382 159,60 Sk), na účet ich právneho zástupcu, odporcovi v 5. rade trovy konania vo výške 212 238,- Sk na účet právneho zástupcu a odporcovi v 6. rade trovy konania vo výške 115 455,- Sk + 178 456,- Sk (293 911,- Sk) na účet právneho zástupcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 19. 11. 2001 domáhal voči odporcovi v 1. a 2. rade, aby spoločne a nerozdielne zaplatili navrhovateľovi náhradu škody vo výške 15 878 282,45 Sk. Pre prípad, že by súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že zodpovednosť za vzniknutú škodu nesú aj

d'alší členovia predstavenstva, ktorí hlasovali za prijatie uznesenia č. 415/11/99 zo dňa 25. 11. 1999, alternatívne sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi v 1. až 6. rade povinnosti zaplatiť spoločne a nerozdielne náhradu škody vo výške 15 878 282,45 Sk. Súd vykonal dokazovanie a z predložených písomných dokladov a z prednesov účastníkov zistil, že odporcovia v 1. a 2. rade boli v roku 1999 riadnymi členmi predstavenstva družstva. Dňa 23. 11. 1999 odporca v 1. rade ako predseda predstavenstva družstva a odporca v 2. rade ako člen predstavenstva uzavreli s A. dve zmluvy o vkladovom účte, a to účet č. X. na sumu 36 000 000,- Sk a č. X. na sumu 17 290 000,- Sk s dobou viazanosti 1 mesiac bez možnosti výpovede a predčasného výberu. Uzavretie týchto zmlúv bolo prerokované predstavenstvom navrhovateľa dňa 25. 11. 1999 uznesením č. 415/11/99. Dňa 01. 12. 1999 NBS pozastavila činnosť A. vo všetkých bankových operáciách. K termínu splatnosti vkladových účtov preto navrhovateľ nemohol s finančnými prostriedkami disponovať. Rozhodnutím predstavenstva zo dňa 02. 12. 1999, úloha č. 138/99, predstavenstvo družstva poverilo odporcu v 1. rade, aby na rokovanie predstavenstva dňa 16. 12. 1999 pripravil materiál s návrhom prevodu finančných prostriedkov z A. do iného finančného ústavu. Odporcovia v 1. a 4. rade uzavreli dňa 23. 12. 1999 zmluvu o postúpení pohľadávok s postupníkom D., podľa ktorej navrhovateľ postúpil postupníkovi časť svojej pohľadávky vo výške 24 383 723,50 Sk za dohodnutú odplatu 23 164 537,- Sk, so splatnosťou 15. 02. 2000. Spoločnosť D. pohľadávku vo výške 23 164 537,- Sk v stanovenej lehote neuhradila, preto navrhovateľ dňa 16. 07. 2001 uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorú podpísali odporca v 4. rade a D. ako predseda predstavenstva, so spoločnosťou O., podľa ktorej postupca, t. j. navrhovateľ postupníkovi postúpil pohľadávku vo výške 23 164 537,- Sk za dohodnutú odplatu 20 300 000,- Sk. Táto bola navrhovateľovi uhradená 16. 07. 2001. Dňa 10. 01. 2000 navrhovateľ uzatvoril dve zmluvy o postúpení pohľadávky so spoločnosťou B., predmetom ktorých bolo postúpenie pohľadávky, resp. časti pohľadávky navrhovateľa voči A. na základe vkladových účtov. V jednej zmluve postúpil navrhovateľ na B. pohľadávku s vkladom vo výške 17 290 000,- Sk za cenu 12 103 000,- Sk so splatnosťou do 30 dní od podpísania zmluvy. Druhou zmluvou postúpil navrhovateľ spoločnosti B. z vkladu 36 000 000,- Sk časť vo výške 11 616 276,50 Sk v sume 8 131 393,55 Sk so splatnosťou do 30 dní od podpísania zmluvy. Tieto zmluvy za navrhovateľa podpísali odporcovia v 1. a 4. rade. Výška škody, ktorú navrhovateľ voči odporcom uplatňuje, predstavuje čiastku 12 757 600,45 Sk a ďalšia škoda, ktorú družstvo utrpelo vo forme ušlého zisku z úrokov predstavuje sumu 3 122 676,- Sk, celkove teda 15 878 276,45 Sk. Na podanie návrhu

na začatie konania v zmysle ust. § 251 Obch. zák. bola poverená kontrolná komisia družstva, uznesením č. 60/00 zo dňa 18. 11. 2000 zhromaždením delegátov družstva podľa článku 33 ods. 3 stanov družstva. V prípade, že uvedenú škodu neuhradí odporca v 1. a 2. rade, navrhovateľ žiadal zaviazat' na zaplatenie tejto škody aj odporcov v 3. až 6. rade, ktorí dňa 25. 11. 1999 spoločne s odporcami v 1. a 2. rade hlasovali za prijatie uznesenia č. 415/11/99, ktorým schválili uzavretie zmlúv o vkladovom účte zo dňa 23. 11. 1999.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom, ktorý by svojim konaním spôsobili odporcovia v 1. až 6. rade a vznikom škody, a preto návrh zamietol. Konštatoval, že tým, že odporcovia v 1. a 2. rade podpísali zmluvy o vkladovom účte a tým, že odporcovia v 3. až 6. rade prijali rozhodnutie predstavenstva navrhovateľa a súhlasili s podpísaním zmlúv o vkladovom účte, nie je možné tvrdiť, že by došlo z ich strany k protiprávnemu úkonu. Navrhovateľ nepreukázal, že konaním odporcov došlo ku škode, ktorú vyčíslil vo svojom návrhu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Vytýka súdu prvého stupňa, že v konaní neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a na základe toho vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že preukázal a doložil súdu dôkazy, že odporcovia v 1. a 2. rade dňa 23. 11. 1999 bez potrebného schválenia na zasadnutí predstavenstva (všetky takéto úkony vždy schvaľovalo vopred predstavenstvo ako kolektívny orgán) v rozpore so záujmami navrhovateľa a v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi zo stanov a v rozpore s praxou zaužívanou u navrhovateľa, podpísali zmluvy o prolongácii úložiek na viazaných vkladových účtoch v A. bez možnosti výpovede a predčasného výberu. Skutočnosť, že si boli vedomí porušenia svojich povinností a právomocí dokazuje to, že sa snažili svoje konanie dodatočne legalizovať, keď na rokovaní predstavenstva 25. 11. 1999 si nechali schváliť uznesenie, že predstavenstvo ich poveruje na predĺženie úložiek na vkladových účtoch. Pritom členom predstavenstva bolo zrejmé ohrozenie takýchto vkladov, čo vyjadrili aj prijatím úlohy č. 138/99, ktorou uložili predsedovi predstavenstva pripraviť na ďalšie rokovanie predstavenstva návrh na prevod finančných prostriedkov z A. do iného peňažného ústavu. Odporcovia v 3. až 6. rade sa svojim konaním dňa 25. 11. 1999 dopustili konania v rozpore so stanovami navrhovateľa a svojou povinnosťou odbornej starostlivosti vo vzťahu k zverenému majetku navrhovateľa, keď sa snažili kryť porušenie povinností odporcov v 1. a 2. rade „dodatočným“ hlasovaním

o schválení právneho úkonu. Z dôvodu procesnej opatrnosti, vzhľadom na solidárnu zodpovednosť členov kolektívneho štatutárneho orgánu, navrhol navrhovateľ pre prípad, že súd po vykonaní dokazovania dospeje k záveru, že svojím konaním sa podieľajú na vzniku uplatnenej škody, aj alternatívny petit. Reálny majetok navrhovateľa sa zmenšil o čiastku 12 755 600,45 Sk a toto zmenšenie majetku znamená aj zníženie výnosov z úrokov, o ktoré sa majetok mohol za normálneho stavu zväčšiť. Toto zmenšenie majetku znamená pre navrhovateľa škodu spôsobenú na majetku. Sú teda kumulatívne splnené podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody. Členovia štatutárneho orgánu navrhovateľa konali v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi im zo záväzku – výkonu funkcie členov predstavenstva družstva. Žalobcovi sa reálne zmenšil majetok o 12 755 600,45 Sk a ušiel mu zisk, ktorý by bol za normálnych okolností (bez porušenia záväzkovej povinnosti odporcov) získal vo výške výnosov z úrokov v sume 3 122 676,- Sk. Medzi uvedeným konaním a vznikom škody existuje príčinná súvislosť, pretože priamym následkom konania odporcov v 1. a 2. rade, resp. v 1. až 6. rade bola nemožnosť získať späť finančné prostriedky uložené na termínové vklady vo výške vyčíslenej v návrhu. Namietal tiež, že súd sa nevysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia s otázkou posúdenia oprávnenosti nároku a zamietol návrh z nepreskúmateľných dôvodov. Navrhol, aby odvolací súd po doplnení dokazovania napadnutý rozsudok zmenil a návrhu vyhovel v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, prejednal odvolanie navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. e/ O. s. p. a napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 3 tohto ustanovenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na zaplatenie náhrady škody vo výške 15 878 282,45 Sk. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporcovia v 1. a 2. rade boli v roku 1999 riadnymi členmi predstavenstva družstva. Dňa 23. 11. 1999 odporca v 1. rade ako predseda predstavenstva navrhovateľa a odporca v 2. rade ako člen predstavenstva bez predchádzajúceho rozhodnutia predstavenstva a bez poverenia predstavenstva uzavreli s A. dve zmluvy o vkladovom účte a týmto svojím konaním porušili ust. § 243 ods. 1 Obch. zák. a stanov družstva. Dňa 01. 12. 1999 NBS pozastavila činnosť A. vo všetkých bankových operáciách. K termínu splatnosti vkladových účtov preto navrhovateľ nemohol s finančnými prostriedkami disponovať a na riešenie vzniknutej situácie bol nútený vykonať opatrenia. Priamo v príčinnej súvislosti s porušením zákona a stanov zo strany odporcov v 1. a 2. rade a ich právnym konaním vznikla navrhovateľovi škoda, ktorú vyčíslil

v celkovej výške 15 878 276,45 Sk. Zodpovednosť odporcov v 3. až 6. rade navrhovateľ vyvodzuje z hrubého zanedbania povinností spravovať majetok členov družstva za situácie, že boli vopred informovaní o zlej situácii v A., nežiadali náležité objasnenie okolností, neodmietli vykonané úkony a nežiadali okamžité vyvodenie záverov a zodpovednosti.

Ustanovenie § 132 O. s. p. uvádza, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada ku všetkému, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Títo sa potom vyjadria v odôvodnení rozsudku postupom, ktorý stanovuje § 157 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Dôkazy súd vykonáva vždy o jednotlivých tvrdeniach účastníkov a pre ne rozhodných skutočnosti. Musí preto v odôvodnení po údají o obsahu prednesov účastníkov vždy uviesť, ktoré skutočnosti má za zistené a akými dôkaznými prostriedkami. Nestačí preto uviesť len obsah dôkazov bez toho, aby súd nezdôvodnil, z akých dôvodov dospel k záveru o ich pravdivosti. Okrem toho je potrebné vysvetliť, prečo iným vykonaným dôkazom súd neuveril, vysporiadať sa s eventuálnymi rozpormi v obsahu vykonaných dôkazov a vysvetliť tie, prečo niektoré navrhnuté dôkazy neboli vôbec vykonané. Vylúčené je preto uspokojiť sa s tzv. súhrnným zistením, ktorým sa zisťuje rozhodný skutkový stav súčasne na základe všetkých vykonaných dôkazov, bez toho, že sa uvedie, na základe ktorých dôkazov a z akých dôkazov, ako i bez vysvetlenia prípadného rozporu medzi nimi. Pri hodnotení výsledkov vykonaných dôkazov musí teda súd vždy starostlivo prihliadať ku všetkému, čo vyšlo najavo alebo čo sa stalo za konania, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Až takto vyhotoveným odôvodnením rozsudku vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O. s. p. možno dospieť k záveru, či súd zistil skutkový stav tak, ako to zodpovedá objektívnej skutočnosti a či zistený stav sa môže preto stať i základom právneho posúdenia a spravodlivého rozhodnutia.

V danom prípade uvedené skutočnosti z napadnutého rozsudku nevyplývajú. Navrhovateľ si v predmetnom prípade uplatňuje voči odporcom náhradu škody vo výške 12 755 600,45 Sk a ďalšiu škodu vo forme ušlého zisku vo výške 3 122 676,- Sk. Súd sa

otázkou posúdenia oprávnenosti tohto nároku v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal. Napriek tomu, že v odôvodnení rozsudku cituje skutočnosti, ktoré sa stali a okolnosti, za ktorých sa stali, nevysporiadal sa s rozpormi v tvrdeniach účastníkov jednak na strane navrhovateľa, ako aj odporcov v 1. až 6. rade, nedostatočne vyhodnotil predložené dôkazy a nezdôvodnil prečo ďalšie navrhnuté dôkazy nevykonal. Vo svojom rozhodnutí napriek tomu však konštatoval, že nie je preukázané, že by konaním odporcov došlo ku škode, ktorá je predmetom tohto konania a návrh zamietol. Bude preto potrebné doplniť dokazovanie všetkými prostriedkami, ktorými možno zistiť stav veci, dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti vyhodnotiť a až po takto doplnenom dokazovaní vo veci znovu rozhodnúť.

Vzhľadom na uvedené zistenia, preto odvolací súd postupoval podľa už uvedeného ust. § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 3 O. s. p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na doplnenie dokazovania. O trovách odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd v novom rozhodnutí o veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 28. augusta 2008

**JUDr. Margita Fridová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Silvia Važanová